

ಲಲಿತ ಮಂಟಪ

ಅದರೆ, 90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದಪ್ರ ಪ್ರಬಲವಾದಂತೆ ಹೋರಿತು. ಅ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಧರ್ಮಭೃತ್ಯನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಣು. ಅದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣದ ಹಂತಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ಕಾಲಿವು ಎಷ್ಟೂಂದು ಹೇಗೆವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ನಾವು ಕಾಲಿದ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗಬೇಕೇ ವಿಂದಿ ವಿವಾದಗಳ ಸುಲೀಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಬಿಡಬಾರದು. ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವ, ಸಾಧಿಸಲು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ದೇವರು ಅಥವಾ ದೇವತ್ವ ಎನ್ನುಪ್ರಾದು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಪ್ರತಿಯಂಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ. ಅದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿನಂಬಿಯವ, ಅತ್ಯಂತ ತಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬೀಂಬವನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಲಾವಿದರ ಹಾಲಿಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ತತ್ವಗಳೆಂದರೆ ಅವು ಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಲಲಿತಕಲೆಗಳು ಈ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸ್ಥಿರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶರ್ವನ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ದ್ವಾರ್ಪತ್ವವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧನೆಯ ಸ್ಥಿರೀಯದರೆ ಅದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೂರದೆ ‘ಯೋಗ’ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಂಬಿದ ಕಲಾಪ್ರಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅವನು ಗುರುತಿಸುವ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವು ದ್ಯುವಕ್ಷತ್ವದ ರೂಪಕವೂ ಹೋದು. ದ್ವಾರ್ಪತ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಹೋದು.

◆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅರಿಸಿ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಹೋದು. ಆ ಮಟ್ಟಗೆ ನಾನು ಸಂತಸವಿದೆ. ನಾನು ಮಲೇಷಾದಲ್ಲಿ ‘ಸಂತು ಘೋಂಡೇಶನ್’ ಅನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಡರುತ್ತೆಡರುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಇಂದು ಘೋಂಡೇಶನ್ ಬಡಿಸಿ ನೃತ್ಯಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅತ್ಯೇಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾರತದ ಉನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಗೌರವವಾದ ಪದ್ಭೀರ್ಮಾ ಪುರಸ್ಕಾರ

ದೊರೆತಿದೆ. ನನ್ನ ಹಾಲಿಗೆ ಭಾರತದ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹುಮಾನವಾದುದು. ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ವಿದ್ವಾನ್ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲ ಸೇರಿ ಕೊಡುವ ಗೌರವವಾಗಿದೆ. ಮಲೇಷಾ ಸಕಾರವು ನನಗೆ ‘ದಾತುಕ್’ ಎಂಬ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಮನೆಯ ‘ದೊಡ್ಡಜ್ಞ’ ಎಂಬ ಗೌರವವದು.

◆ ಒಂದಿಸಿಗೂ, ಪುರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಕೊನಾಕರ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ನಂಣು. ಹತ್ತಾರು ಕಲಾಮೇಳಗಳು, ಉತ್ತರವಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಡಯಿತತ್ವ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಲಾಪಯಣವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿಸೆಯೇ?

ಪುರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯ, ಕೊನಾಕರ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಒಂದಿಸಿ ನೃತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅವು ಒಂದಿಶಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತ, ಜಾಗತಿಕ ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಶಾಕ್ಕೆ ಸಫಳ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅದೇರೀತಿ ಅಂತಹ ಜಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರವಗಳು ನನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥಾನೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಪುರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಿಗಳು ಒಂದಿಸಿ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಸಂತಕವಿ ಜಯದೇವ ರಾಧಾ-ಕೃಷ್ಣರ ಪ್ರೇಮಾನುರಾಗವನ್ನು ಬರೆಯುವ ‘ಗೀತಾಗೋವಿಂದ’ ಬರೆದು ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಣಿಸಿದ್ದು. ಕೊನಾಕರ ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯವನ್ತೂ ವಿಶೇಷವಾದ ನೃತ್ಯ ಸಭಾಂಗಿಂಬಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇವಳ. ಅದು ಎಲ್ಲ ಒಂದಿಸಿ ಕಲಾವಿದರು, ಗುರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರರಣಾದಾಯಿ. ನಾನು ಮೊತ್ತಮಾದಲು ಒಂದಿಸಿ ಕಲಿಯಲು ಪುರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರೆಲಿದ್ದ ಕೊನಾಕರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಒಂದಿಸಿ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಒಂದಿಸಿ ಕಲಾವಿದರ ಕನಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯ ಭಾಯಾಗ್ರಾಹಕ ಪ್ರತಾಪ್ ಅವರು ‘ರಾಮ್ ಇನ್ ಕೊನಾಕ್’ ಎಂಬ ಭಾಯಾಗ್ರಾಹಕ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊನಾಕರದಲ್ಲಿ ಅಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾಪಯಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.